

PŠENICE I PLEVEL NA BOŽÍM POLI

KDE SE VZAL PLEVEL A CO S NÍM?

| Kázání: Matouš 13,24-30 (+36-43) | Čtení: 1K 3,11-15

Čtení

1Pt 1,18-21

Víte přece, že jste z prázdnoty svého způsobu života, jak jste jej přejali od otců, nebyli vykoupeni pomíjitelnými věcmi, stříbrem nebo zlatem, nýbrž převzácnou krví Kristovou. On jako beránek bez vady a bez poskvrny byl k tomu předem vyhlédnut před stvořením světa a přišel kvůli vám na konci časů. Skrze něho věříte v Boha, který ho vzkřísil z mrtvých a dal mu slávu, takže se vaše víra i naděje upíná k Bohu.

Čtení evangelia

Matouš 13,24-30

Předložil jim jiné podobenství: "S královstvím nebeským je to tak, jako když jeden člověk zasel dobré semeno na svém poli. Když však lidé spali, přišel nepřítel, nasel plevel do pšenice a odešel. Když vyrostlo stéblo a nasadilo klas, tu ukázal se i plevel. Přišli sluhové toho hospodáře a řekli mu: 'Pane, cožpak jsi nezasel na svém poli dobré semeno? Kde se vzal ten plevel?' On jim odpověděl: 'To udělal nepřítel.' Sluhové mu řeknou: 'Máme jít a plevel vytrhat?' On však odpoví: 'Ne, protože při trhání plevele byste vyrvali z kořenů i pšenici. Nechte, ať spolu roste obojí až do žně; a v čas žně řeknu žencům: Seberte nejprve plevel a svažte jej do otýpek k spálení, ale pšenici shromážděte do mé stodoly.'"

Matouš 13,36-43

Potom opustil zástupy a vešel do domu. Učedníci za ním přišli a řekli mu: "Vylož nám to podobenství o plevelu na poli!" 37 On jim odpověděl: "Rozsévač, který rozsívá dobré semeno, je Syn člověka 38 a pole je tento svět. Dobré semeno, to jsou synové království, plevel jsou synové toho zlého; 39 nepřítel, který jej nasel, je ďábel. Žeň je skonání věku a ženci jsou andělé. 40 Tak jako se tedy sbírá plevel a pálí ohněm, tak bude i při skonání věku. 41 Syn člověka pošle své anděly, ti vyberou z jeho království

každé pohoršení a každého, kdo se dopouští nepravosti, 42 a hodí je do ohnivé pece; tam bude pláč a skřípění zubů. 43 Tehdy spravedliví zazáří jako slunce v království svého Otce. Kdo má uši, slyš!"

Čtení epištoly

1 Korintským 3,11-15

Nikdo totiž nemůže položit jiný základ než ten, který už je položen, a to je Ježíš Kristus. Zda někdo na tomto základu staví ze zlata, stříbra, drahého kamení, či ze dřeva, trávy, slámy - dílo každého vyjde najevo. Ukáže je onen den, neboť se zjeví v ohni; a oheň vyzkouší, jaké je dílo každého člověka. Když jeho dílo vydrží, dostane odměnu. Když mu dílo shoří, utrpí škodu; sám bude sice zachráněn, ale projde ohněm.

Kázání

1. Překvapení nad zlem v životě

Překvapuje nás/Vás přítomnost (obecného) zla na tomto světě? Jakkoli se se zlem smířit asi nelze nikdy, myslím si, že jsme si na ně přece jenom zvykli a jaksi s ním počítáme. Otvíráme zpravodajská média buď s obavami, nebo už tak trochu lhostejně, anebo dokonce s jakousi zvrácenou zvědavostí, co a kde se stalo tentokrát a jak šokující to bude! *Překvapivé pro nás není to, že zde nějaké zlo je, nýbrž to, v jaké míře se s ním setkáváme.* Šokuje a překvapuje nás jeho velikost. Média o tom ochotně referují.

2. Překvapení nad zlem v podobenství

Když chtěl Pán Ježíš ukázat na jeden z charakteristických rysů Božího království, použil příběh o poli, na němž vyrostl mezi pšenicí i plevel. *To, co v tomto příběhu překvapilo* služebníky hospodáře, nebylo ani to, že se plevel mezi pšenicí objevil, ani to, kolik ho tam bylo. Je překvapilo něco jiného. Ať už je ho málo nebo moc, *jak se to stalo, že tam vůbec plevel je, když Pán zasadil na své pole pouze pšenici*, dobré zrno. Odkud se vzal plevel, když byla zasetá jenom pšenice? Tím spíš, že se nejedná o nějaké nezávislé veřejné pole, nýbrž o hospodářovo vlastní pole. Kde se vzal plevel?

I když jsem před chvílí pověděl, že my jsme dnes překvapení spíš mírou zla ve světě, sem tam nám jistě v mysli vytane ta bolestivá otázka: Kde se v nás lidech bere taková zloba?

3. Kristův výklad podobenství

Evangelista Matouš po krátkém intermezzu zařazuje jak otázku učedníků po významu ilustrace, tak i odpověď Pána Ježíše. *Podobenství je vysvětleno jaksi „po lopatě“: Rozséváč je Syn člověka, pole je tento svět, dobré semeno jsou synové království, plevel jsou synové toho zlého. A kde že se vzali na Božím poli světa synové zlého? No, to ďábel je tam zasadil. Nemá svoje pole, na kterém by sadil, a my ho mohli vyhnat, aby si dělal, co chce na svém vlastním. Nemá své vlastní, a tak sadí na cizím, na Božím poli. Podobenství nám v první řadě dává odpověď na některé otázky související se zlem na tomto světě.*

Pán Ježíš tímto podobenstvím a vysvětlením odpovídá na docela praktickou otázku po tom, kde se vzali v jeho blízkosti ti, kteří jej odmítali, když Boží vyvolený lid je přece Boží dobrou sadbou. To ďábel do Božího lidu zasadil ty, kteří se v určité chvíli - v přítomnosti Pána Ježíše - ukázali jako „plevel“, jakkoli byli velice podobní „pšenici“.

Problém je v ilustraci pojmenován docela dobře a zřejmě. Služebníci Pána vidí hned *jednoduché řešení*. To, co se ukázalo jako plevel, vytrháme! Uděláme radikální čistku.

K našemu překvapení a tuším, že i zklamání, *hospodář s navrhnutým řešením nesouhlasil*. Není to tak jednoduché, jak se to zdá. Entusiastické vytrhávání plevele (zlého; nevěřícího - Krista nepřijímajícího Izraele) by mohlo poškodit pravé Izraelity; pravý Boží lid. Obojí je v jistém slova smyslu tak svázáno, že nyní vlastně ani nelze citlivě oddělit plevel od pšenice. Necht' obojí roste spolu - to autenticky dobré i ona věrná, ale ovoce neunesoucí napodobenina. Až pak jednou při žni přijdou jiní, ne služebníci hospodáře, ale andělé, kteří oddělí zrna od plev. Soud bude, ale ne tady a teď.

Pozn: Všimněme si, jak lehce se služebníci hospodáře dostávají ze své role pšenice, která je jim vyhrazena, do role soudců a čističů mezi

pšenici a plevelem! Ne, pozemská čistka se konat nebude. Nám lidem nepřísluší panovat nad lidskou duší a životem. My lidé jsme z Božího pohledu na tomto světě buď pšenici (plodem jeho dobré setby) anebo plevelem, ne soudci a čističi.

4. Pole

Kde se v nakresleném obraze Pána Ježíše vidíme my? A jaká perspektiva se nám naskytne, když v tomto obraze najdeme sami sebe? Chtěl bych se na tyto otázky podívat *skrze pole*, o němž je v podobenství řeč.

Pole je tento svět. Pán Ježíš sám říká, že pole je tento svět. Tato perspektiva nás staví do tohoto světa jako ty, jejichž duchovní DNA byla změněna Stvořitelem z „plevelu“ na „pšenici“. Náš svět je Boží svět, ďábel do něho sadí svou sadbu a naším údělem je společně žít až do dne soudu, kdy bude velké dělení. => *odsud vyplývá potěšení* v tom, že svět stále je v rukou Božích a my *chceme zůstat dobrou setbou víry*; udržet si svůj nadějný status pro současnost i budoucnost.

Pole je církev. Pole, o němž je v podobenství řeč, míří ovšem nejenom do celého světa. Ono míří zvláště i do kontextu společenství Božího lidu. I církev je pole – Boží pole, do něhož sadí Bůh i ďábel.

Novozákonní listy mluví o těch, kdo se „*mezi vás vloudili, vedou scestné řeči a chtějí strhnout na svou stranu...*“ (Sk 20, 30); „*ti, kteří předstírají, že jsou bratři a pokoutně se mezi vás vetřeli, aby slídili po vaší svobodě...*“ (Ga 2, 4); „*lidé, kteří nesnesou zdravé učení...*“ (2Tm 4, 3-5); „*falešní apoštolové, nepoctiví dělníci přestrojení za apoštoly Kristovy...*“ (2K 11, 13n).

Jak rádi bychom byli, kdyby církev byla místem, které bude ďáblu a jeho setbě zapovězeno. Jenže on seje i na toto pole, a tak se můžeme setkat (a dějiny nám v tom dávají za pravdu) s všelijakou zlou plevelí! A zdá se, že ani zde nejsou možné nějaké čistky. Když pro nic jiného, tak proto, že nám lidem není určena role soudců a čističů. Vše roste spolu ke dni soudu.

Pole je naše srdce. O poli - Božím poli - jako místu Boží dobré sadby můžeme uvažovat ve smyslu světa a církve. Dodejme ovšem k tomu to nejosobnější: oním polem totiž je i naše vlastní srdce! Možná už nejsme příliš překvapeni nad přítomností ďáblový setby ve světě (víme o ní), možná jsme trochu víc překvapeni pokoutnou noční ďáblou setbou v církvi (tušíme ji), dost možná jsme ovšem nejvíce překvapeni rafinovanou ďáblou setbou do našeho vlastního srdce. Ani naše vlastní srdce a mysl nejsou vyňaty z dvojí setby. Ano, patříme Bohu, a přesto i k tomuto Božím poli přichází ďábel - našeptávač.

Ještě dříve než se přiblížilo zlo a „plevel“ do světa, přiblížilo se k Adamovi a Evě, k jejich srdci. Do prostoru dobré Boží setby bylo zasazeno zrno nedůvěry, podezírání, zrno touhy po něčem víc! Zaplevelení světa započalo na poli lidského srdce. To Boží i ďáblou zrno zakořenilo v Adamově srdci, a spíš než to Boží, to ďáblou přineslo ovoce.

Patříme-li k těm, jejichž *duchovní DNA bylo obnoveno* vírou při pohledu na kříž Pána Ježíše, pak to znamená, že jsme Božím polem a patříme tomu, z jehož ruky nás nic nevyrvé.

To nás ale stále *nečiní imunními* proti ďáblou zasévání a na poli našeho života objevujeme plevel i pšenici, setbu Boží i setbu ďáblou. S bolestí někdy sledujeme, *co roste z našeho života*, jaké ovoce se objevuje. To dobré, Boží, se mísí s tím zlým. *Někdy je* to milosrdenství, láska, trpělivost a shovívavost. *Jindy je to* tvrdost, pýcha, nezáměr, lhovost a odsuzování.

Jak jsme to dnes slyšeli v prvním čtení v obraze stavby. Stavíme na pevném základě, jím že je Kristus. Jak na něm ale stavíme a co na tomto základě roste, to je věc druhá a až při soudu se ukáže, co ob stojí.

1 Korintským 3,11-15

Nikdo totiž nemůže položit jiný základ než ten, který už je položen, a to je Ježíš Kristus. Zda někdo na tomto základu staví ze zlata, stříbra, drahého kamení, či ze dřeva, trávy, slámy - dílo každého vyjde najevo. Ukáže je onen den, neboť se zjeví v ohni; a oheň vyzkouší, jaké je dílo každého člověka. Když jeho dílo vydrží, dostane odměnu. Když mu dílo shoří, utrpí škodu; sám bude sice zachráněn, ale projde ohněm.

5. Míra klidu duše vzhledem k typu pole

První typ pole (jímž je svět) je pro naši duši do značné míry nejbezpečnější. S ďáblem a jeho přítomností ve světě jsme smířeni, sami sebe vidíme na té dobré straně barikády. Jsme v Boží ruce, modlíme se, abychom obstáli.

Druhý typ pole (jímž je církev) už nás trochu znejišťuje. I do církve chodí sadit ďábel - „*pýchu, sytost chleba, sebejistý klid, lhostejnost k utištěnému ubožákovi...*“ (Ez 16,48n) Ďáblova setba roste i v církvi. Asi bychom se neměli divit, setkáme-li se s ovocem jeho působení i uprostřed církve. Tento typ pole nás zbavuje iluzí a nemístných očekávání od církve.

Třetí typ pole (jímž je naše srdce) nás odhaluje a zbavuje jakékoli falešné duchovní pýchy a sebejistoty. Odhaluje naši duchovní zranitelnost. Jen ta nás ovšem vede k novému hledání Pána Boha, jeho milosti a pomoci.

6. Povzbuzení

I naše srdce je tedy pole a stěží můžeme zabránit ďáblu, abych přicházel se svou setbou - a on přichází skrze to, co vidíme, slyšíme a děláme. Nejsme tomu ovšem vydáni napospas. Smíme se soustředit na Boží setbu, ji vyhledávat a kultivovat ve svém životě to, co do něho zasazuje dobrý Bůh. To ďáblovu zlé pak bude udušeno mohutností a růstem Boží setby. I proto si myslím, že nejde o to vytrhávat plevel z vlastního života, nýbrž jde o to poskytovat dostatek život pro růst toho dobrého a duchovního.

V naší zranitelnosti, ale i jistotě, že patříme Bohu, slyšme slova apoštola Pavla:

Koloským 3,12-17

Jako vyvolení Boží, svatí a milovaní, oblecte milosrdný soucit, dobrotu, skromnost, pokoru a trpělivost. Snášejte se navzájem a odpouštějte si, má-li kdo něco proti druhému. Jako Pán odpustil vám, odpouštějte i vy.

Především však mějte lásku, která všechno spojuje k dokonalosti. A ve vašem srdci ať vládne mír Kristův, k němuž jste byli povoláni v jedno společné tělo. A buďte vděční.

Nechť ve vás přebývá slovo Kristovo v celém svém bohatství: se vší moudrostí se navzájem učte a napomínejte a s vděčností v srdci oslavujte Boha žalmy, chválami a zpěvem, jak vám dává Duch.

Všechno, cokoli mluvíte nebo děláte, činite ve jménu Pána Ježíše a skrze něho děkujte Bohu Otci.

Jan Asszonyi, Brno, 5. 2. 2017